

**Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Grensoverschrijdend Bedrijventerrein Aken – Heerlen**

15 november 1994

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport Grensoverschrijdend
Bedrijventerrein Aken – Heerlen / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-788-X

Trefw.: milieu-effectrapportage; Aken – Heerlen / bedrijfsterreinen ;
Aken – Heerlen.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de gemeenteraad van Heerlen
Postbus 1
6400 AA HEERLEN

uw kenmerk
21.21/4273

uw brief
24 augustus 1994

ons kenmerk
U770-94/Ho/mw/635-59

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het
grensoverschrijdend bedrijventerrein
Aken-Heerlen

doorkiesnr.
030 - 347627

Utrecht,
15 november 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het grensoverschrijdend bedrijventerrein Aken-Heerlen.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

Het onderhavige project is uniek omdat sprake is van een feitelijk grensoverschrijdend project waarop zowel de Nederlandse wetgeving als de Duitse wetgeving van toepassing is. Door uw gemeente en de gemeente Aken is besloten om de besluitvorming in beide gemeenten zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen en daarvoor één m.e.r.-procedure te volgen, resulterend in één milieu-effectrapport. Hiermee wordt een goede basis geschapen voor een éénduidige afweging van milieu-effecten bij de besluitvorming. De Commissie heeft tegen deze achtergrond gaarne gehoor gegeven aan het verzoek van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer om bij haar advisering rekening te houden met milieu-aspecten, die van belang zijn voor de besluitvorming in de gemeente Aken. Op enkele onderdelen wijkt de inhoud van dit advies dan ook af van adviezen van de Commissie voor vergelijkbare Nederlandse projecten.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

mr. A.A.M.F. Staatsen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Grensoverschrijdend Bedrijventerrein
Aken-Heerlen

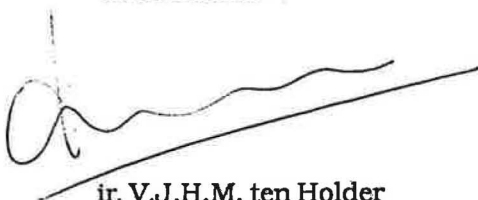
**Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport Grensoverschrijdend
bedrijventerrein Aken – Heerlen**

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
Grensoverschrijdendbedrijventerrein Aken – Heerlen,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Heerlen door de Commissie voor de milieu-effectrap-
portage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Grensoverschrijdend bedrijventerrein Aken – Heerlen

de secretaris

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

mr. A.A.M.F. Staatsen

Utrecht, 15 november 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, locatiekeuze en doelstelling	4
2.1 Motivering van de voorgenomen activiteit	4
2.2 Doelstelling	5
3. Te nemen en eerder genomen besluiten	5
4. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
4.1 Inleiding	6
4.2 Voorgenomen activiteit	6
4.3 Alternatieven en varianten	8
4.3.1 Algemeen	8
4.3.2 Meest milieuvriendelijke alternatief	8
4.4 Nulalternatief	9
5. Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling van dat milieu	9
5.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater	10
5.2 Geluid en lucht	10
5.3 Ecologie, landschap en cultuurhistorie	10
6. Gevolgen voor het milieu	11
6.1 Algemeen	11
6.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater	11
6.3 Geluid	11
6.4 Luchtkwaliteit en klimaat	12
6.5 Ecologie, landschap en cultuurhistorie	12
6.6 Overige milieu-aspecten	12
7. Vergelijking van de alternatieven	13
8. Leemten in kennis, evaluatie achteraf	13
9. Samenvatting en presentatie	14

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 augustus 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de startnotitie in de Zuidlimburger d.d. 24 augustus 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Het Samenwerkingsverband van de gemeenten Heerlen en Aken heeft het voor-nemen een grensoverschrijdend bedrijventerrein te realiseren in het Neder-lands-Duitse grensgebied Langeveld. Het bedrijventerrein zal deels op Neder-lands grondgebied en deels op Duits grondgebied komen te liggen.

Het bedrijventerrein is bedoeld voor kennisintensieve hoogwaardige bedrijven en bedrijven met hoogwaardige distributie- of logistieke functie.

De besluitvorming over het project zal gescheiden verlopen op basis van de geëigende procedures in Nederland en Duitsland. Ten behoeve van beide proce-dures zal gebruik gemaakt worden van één milieu-effectrapport (MER/UEVP).

De Commissie is van mening dat in het MER voor dit bedrijventerrein specifiek aandacht besteed dient te worden aan onderstaande punten.

Onderbouwd dient te worden waarom de initiatiefnemers zich richten op de vestiging van kennisintensieve hoogwaardige bedrijven en bedrijven met een hoogwaardige distributie- of logistieke functie. Aangegeven dient te worden op welke wijze men denkt deze beleidskeuze te realiseren en voorkomen wordt dat andere bedrijven zich vestigen. Een toelichting dient te worden gegeven op de locatiekeuze (Hoofdstuk 2).

Aangegeven dient te worden op welke wijze afstemming van de besluitvorming op basis van de Nederlandse en Duitse wetgeving plaats zal vinden en aan welke Nederlandse en Duitse normen en randvoorwaarden op het gebied van ruimte-lijke ordening, natuur en milieu de voorgenomen activiteit en de alternatieven getoetst dienen te worden (Hoofdstuk 3).

De Commissie beveelt aan om voor de verschillende categorieën bedrijven en de daarbij mogelijke scenario's, emissieprofielen op te stellen. Aan de hand van deze emissieprofielen kunnen de milieugevolgen beschreven worden. Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient ingegaan te worden op aspek-ten van aanleg en basisinrichting, de gebruiksfase en op milieubeschermende en landschappelijke voorzieningen. De ontwikkeling van alternatieven dient in ieder geval betrekking te hebben op verkeer en vervoer, de landschappelijke in-passing, de wijze van waterafvoer, het afvalstromenmanagement en de energie-voorziening. Het advies geeft daarnaast een aantal aandachtspunten voor de ontwikkeling van een meest milieuvriendelijk alternatief (Hoofdstuk 4).

Ten aanzien van de bestaande toestand van het milieu, de autonome ontwikke-ling van het milieu en de gevolgen van het voornemen en de alternatieven op het milieu dienen in het MER de volgende aspecten te worden beschreven:

- bodem, grond- en oppervlaktewater
- geluid, luchtkwaliteit en klimaat
- ecologie, landschap en cultuurhistorie en
- overige aspecten zijnde externe veiligheid, hinder en beschikbaarheid van woonruimte voor werknemers.

De effecten van verandering van verkeers- en vervoerstromen dienen in deze beschouwingen te worden betrokken (hoofdstuk 5 en 6).

1. INLEIDING

Het Samenwerkingsverband van de gemeenten Heerlen en Aken heeft het voornemen een grensoverschrijdend bedrijventerrein te realiseren in het Nederlands-Duitse grensgebied Langeveld. Het bedrijventerrein zal deels op Nederlands grondgebied en deels op Duits grondgebied komen te liggen.

Het bedrijventerrein is bedoeld voor kennisintensieve hoogwaardige bedrijven en bedrijven met hoogwaardige distributie- of logistieke functie.

Het geplande bedrijventerrein beslaat 100 hectare, waarvan 40 hectare op Nederlands grondgebied en 60 hectare op Duits grondgebied. De voorgenomen activiteit is door de beperkte omvang op Nederlands grondgebied op grond van de Nederlandse m.e.r.-wetgeving niet m.e.r.-plichtig. Voor wat betreft het Nederlands deel is derhalve sprake van een vrijwillige m.e.r.-procedure. Ook op grond van de Duitse wetgeving (Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung) is de activiteit niet m.e.r.-plichtig. Wel dienen ter voorbereiding van elk bestemmingsplan, evenals in Nederland, de milieu-effecten van de beoogde activiteit in kaart gebracht te worden. De gemeente Aken heeft hiervoor een checklist ontwikkeld die eveneens Umweltverträglichkeitsprüfung genoemd wordt.

Besloten is om één milieu-effectrapport op te stellen ten behoeve van de besluitvorming in zowel de gemeente Heerlen als de gemeente Aken, waarbij de Nederlandse m.e.r.-procedure wordt gevolgd.

Het milieu-effectrapport (MER) wordt gemaakt ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan van de gemeente Heerlen en vaststelling van het Bebauungsplan van de gemeente Aken.

Het gemeentebestuur van Heerlen treedt in het kader van de Nederlandse m.e.r.-procedure op als bevoegd gezag.

Bij brief van 24 augustus 1994 (bijlage 1) heeft het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerlen de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER voor de voorgenomen aanleg van het onderhavige bedrijventerrein. Met de openbare kennisgeving van de startnotitie (bijlage 2) is de m.e.r.-procedure formeel van start gegaan.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie. De samenstelling van deze werkgroep staat in bijlage 3 van dit advies. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De volgende hoofdstukken bevatten de belangrijkste vragen en aandachtspunten waarop het MER volgens de Commissie zal moeten ingaan. Hierbij zijn de inhoudseisen voor een MER op grond van artikel 7.10 van de Wet milieubeheer gevolgd. Tevens is rekening gehouden met de inhoudseisen in het kader van de Umweltverträglichkeitsprüfung (UVP).

Aan de inspraakreacties, die via het bevoegd gezag zijn ontvangen (zie bijlage 4), is in dit advies voor de richtlijnen aandacht geschonken.

In voorkomende gevallen is hiernaar in voetnoten verwezen.

2. PROBLEEMSTELLING, LOCATIEKEUZE EN DOELSTELLING

2.1 Motivering van de voorgenomen activiteit

Het MER dient inzicht te geven in de ontwikkelingen die geleid hebben tot het voornemen om een bedrijventerrein in te richten.

In de startnotitie is aangegeven dat vestiging van transportondernemingen en traditionele productiebedrijven bij voorbaat wordt uitgesloten en het bedrijventerrein wordt ontwikkeld ten behoeve van vestiging van kennisintensieve hoogwaardige bedrijven en bedrijven met een hoogwaardige distributie- of logistieke functie.

In het MER dient onderbouwd te worden waarom de initiatiefnemers zich richten op dit type bedrijven¹]. Aangegeven dient te worden hoe men denkt de beleidskeuze ten aanzien van het type bedrijven te realiseren en voorkomen wordt dat andere bedrijven zich vestigen²].

In de startnotitie wordt een nadere omschrijving gegeven van bedrijven die binnen de twee categorieën zullen vallen. In het MER zal moeten ingaan op de nagestreefde verhouding in het aantal van de verschillende bedrijven, met vermelding van de mogelijke bandbreedte in de vorm van scenario's.

Afgeleide factoren als benodigde faciliteiten en infrastructuur ten behoeve van het initiatief dienen bij de probleemstelling betrokken te worden³].

Ingegaan dient te worden op het bereikbaarheidsprofiel van de locatie en in hoeverre de te verwachten ontwikkeling van het terrein in overeenstemming te brengen is met bovengenoemd beleid.

Locatiekeuze

In de startnotitie wordt een motivering gegeven voor de gekozen locatie Langveld⁴]. Ten aanzien van milieu-aspecten wordt aangegeven dat een vergelijkend onderzoek heeft plaats gevonden naar de milieugeschiktheid van vijf locaties in de gemeente Aken. Dit onderzoek dient in het MER te worden beschreven waarbij met name wordt ingegaan op de milieu-criteria die zijn gehanteerd voor de vergelijking van de alternatieve locaties en hoe deze criteria ten opzichte van elkaar zijn gewogen.

Het MER zal tevens moeten aangeven of een dergelijk onderzoek ook in de gemeente Heerlen heeft plaatsgevonden. Is dit niet het geval dan dient te worden aangegeven om welke redenen gekozen is voor de locatie Langveld en op welke wijze deze locatie past binnen het ruimtelijke ordeningsbeleid van de provincie Limburg met vermelding van daarin gestelde randvoorwaarden waaraan de ontwikkeling van de locatie gezien haar ligging dient te voldoen.

1 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1 en 10.

2 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 1.

3 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 7 en 12.

4 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 6.

Bij de toelichting op de locatiekeuze dient in ieder geval ingegaan te worden op:

- de ligging ten opzichte van aanwezige of geprojecteerde infrastructuur;
- de landschappelijke ligging en mogelijke inpassing van het voornemen;
- een globale beschrijving van de positie in het hydrologische systeem en de gevolgen voor de waterhuishouding;
- een globale beschrijving van de positie in de ecologische structuur en de gevolgen voor de ecologische waarden;
- de gevolgen voor geluidhinder.

2.2 Doelstelling

De formulering van het doel van het project is bepalend voor het kader waarbinnen alternatieven dienen te worden beschreven. Een duidelijke en operationele omschrijving van het doel is dan ook noodzakelijk.

Deze doelstelling dient nader geconcretiseerd te worden in beoordelingscriteria waaraan de alternatieven en varianten kunnen worden getoetst.

3. **TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN**

In het MER moet worden aangegeven dat het MER wordt opgesteld ten behoeve van besluitvorming over het bestemmingsplan van de gemeente Heerlen en het Bebauungsplan van de gemeente Aken.

Daarbij dient te worden ingegaan op de onderlinge afstemming van deze besluiten op basis van respectievelijk de Nederlandse en Duitse wetgeving.

Tevens dient te worden aangegeven of sprake zal zijn van het vaststellen van zoneringen en op welke milieu-aspecten deze betrekking zullen hebben.

Tevens dient beschreven te worden volgens welke procedure en op welke termijn het besluit over het bestemmingsplan c.q. het Bebauungsplan zal worden voorbereid en genomen, welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel betrokken zijn en op welk moment publieke inspraakmogelijkheden worden geboden.

Aangegeven moet worden welke vervolgbesluiten noodzakelijk zijn voor de realisatie van het bedrijventerrein en welke procedures en planning daarvoor gelden.

Aangegeven dient te worden aan welke Nederlandse en Duitse normen en randvoorwaarden op het gebied van de ruimtelijke ordening, natuur en milieu, de voorgenomen activiteit en de alternatieven getoetst dienen te worden^{5]}.

5 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 1.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Inleiding

Het MER dient tenminste de volgende alternatieven te beschrijven:

- de voorgenomen activiteit: dat wat de initiatiefnemer voorstelt;
- het meest milieuvriendelijk alternatief: het voornemen op een voor het milieu gunstigste manier uitgevoerd;
- nulalternatief, te weten de situatie waarbij de voorgenomen activiteit noch één van de alternatieven wordt gerealiseerd.

De beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dient wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar te zijn.

Het MER dient een duidelijke beschrijving van de ligging, de omvang en de ruimtelijke indeling van het plangebied te bevatten. De grenzen van het plangebied zullen in het MER duidelijk aangegeven moeten worden.

Gevoelige bestemmingen (woningbouw, natuurgebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en dergelijke) dienen op kaart te worden aangegeven.

4.2 Voorgenomen activiteit

De beschrijving van de voorgenomen activiteit met alle deelactiviteiten moet betrekking hebben op de bereikbaarheid, de ontsluiting, de aanleg en inrichting van het bedrijventerrein, de aard en omvang van te vestigen bedrijven en het toekomstige gebruik van het bedrijventerrein.

Het verdient aanbeveling aan de hand van de in hoofdstuk 2 aangegeven categorieën bedrijven en de daarbij vermelde scenario's, emissieprofielen op te stellen. Aan de hand van deze emissieprofielen kunnen de milieugevolgen beschreven worden. Deze profielen en de varianten daarop kunnen fungeren als (ruimtelijke- en milieu)randvoorwaarden voor de te vestigen bedrijven op het terrein.

Met het oog op het bereiken en vooral handhaven van een verantwoorde milieuhygiënische en landschappelijke situatie, is het belangrijk in het MER in hoofdlijnen aan te geven hoe de verdeling van verantwoordelijkheden ten aanzien van de ontwikkeling, de uitgifte en het beheer van het bedrijventerrein zal worden geregeld alsmede hoe de ontwikkeling van het terrein in de tijd zal worden gefaseerd.

Beschrijving van de activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit dient ingegaan te worden op de volgende aspecten.

Aanleg en basisinrichting:

- vergravingen en ophogingen in het plangebied, aanvoer en herkomst van grond en andere materialen; grondbalans;
- waterhuishoudkundige voorzieningen en maatregelen, zoals ontwateringen tijdens de aanleg, opslag van regenwater en afvoer naar oppervlaktewater;
- de aanleg van aansluitingen op de bestaande verkeersinfrastructuur en de aanleg van verkeers- en spoorwegen, die aan het voornemen verbonden zijn;
- de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het principe van duurzaam bouwen, waaronder gebruik van niet-eindige energiebronnen.

Gebruiksfasen:

- de verkeers- en vervoerstromen van goederen (waaronder gevaarlijke stoffen) en personen (zakelijk en woon-werkverkeer) en de verschillende wijzen van transport;
- de capaciteit en benutting van de infrastructuur (auto- en spoorwegen) en de eventuele voorgenomen uitbreidingen hiervan buiten de locatie die verband houden met de aanleg van het bedrijventerrein;
- (bulk)opslag van gevaarlijke/hinderlijke stoffen;
- waterverbruik;
- de afvalwaterstromen die kunnen worden geproduceerd, naar aard en omvang;
- afvalstoffenbeheer en mogelijk hergebruik;
- energiegebruik;
- beheer van groenvoorzieningen, openbaarheid van niet-bebouwde ruimte;
- (verkeers-)veiligheidsmaatregelen; calamiteitenplan⁶;
- verlichting.

Milieubeschermdende en landschappelijke voorzieningen:

- De wijze waarop afvalwaterstromen worden opgevangen, (voor)behandeld en afgevoerd naar een inzamelsysteem, zuiveringsinrichting of op het oppervlaktewater. Hierbij dient aangegeven te worden op welke wijze het rioleeringssysteem ten behoeve van afvalwater en regenwater is ingericht en hoe het goed functioneren van dit systeem wordt gewaarborgd⁷.
- overige milieubeschermdende maatregelen bij 'normale' bedrijfsvoering en ten behoeve van mogelijke calamiteiten.

Voor bovenstaande onderwerpen dient te worden aangegeven of de voorzieningen collectief of op individuele basis worden getroffen.

Daarnaast dient ingegaan te worden op:

- landschappelijke inpassing van het terrein en de aanleg van groenvoorzieningen;
- beschrijving van compenserende maatregelen⁸].

6 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 11.

7 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 5.

8 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1, 5 en 6.

4.3 Alternatieven en varianten

4.3.1 Algemeen

Voor de onderdelen van de voorgenomen activiteit, zoals eerder aangegeven, kunnen varianten worden ontwikkeld. Op basis van een samenhangende combinaties van varianten ten aanzien van aanleg, inrichting en gebruik kunnen vervolgens alternatieven worden samengesteld.

De alternatieven kunnen betrekking hebben op:

- verkeers- en vervoervarianten waaronder aansluitpunten op spoor- en auto-wegen, tracé's voor een (light) railverbinding voorzover relevant voor de inrichting van het terrein, wijze van vervoer van werknemers⁹];
- landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein¹⁰];
- varianten voor waterafvoer in relatie tot de watervoorziening van nabijgelegen beken;
- afvalstromenmanagement;
- energievoorziening.

4.3.2 Meest milieuvriendelijke alternatief

In het meest milieuvriendelijke alternatief wordt aangegeven op welke wijze de nadelige gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit kunnen worden voorkomen en deze, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk kunnen worden beperkt. Het alternatief kan worden samengesteld uit de meest milieuvriendelijke varianten voor de aanleg-, inrichtings- en exploitatiewijze van het bedrijventerrein.

Bij de opstelling van dit alternatief dient met name aandacht geschonken te worden aan de volgende mogelijkheden:

- inrichting en gebruik van het gebied op zodanige wijze dat (blijvende) veranderingen in grondwaterstanden en -stromingen in nabijgelegen gevoelige gebieden voorkómen of beperkt worden;
- optimale landschappelijke inpassing en actieve ontwikkeling van nieuwe ecologische waarden en recreatieve medegebruikskwaliteiten;
- stimulering van de mogelijkheden van openbaar vervoer, fiets- en groepsvervoer en de ontwikkeling van vervoermanagement ten behoeve van personenvervoer en ontwikkeling van de mogelijkheden van goederenvervoer per spoor¹¹];
- scherper toelatingsbeleid voor bedrijven;
- optimale situering van de belangrijkste emitterende bedrijfsonderdelen ten opzichte van gevoelige bestemmingen;
- compenserende maatregelen, indien er na maximale mitigatie nog nadelige milieugevolgen resteren.

9 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 5 en 7.

10 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 10.

11 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 1.

4.4 Nulalternatief

Het nulalternatief beschrijft de situatie waarin het bedrijventerrein niet gerealiseerd wordt en het gebied en zijn wijdere omgeving zich zullen ontwikkelen onder invloed van reeds gaande of voorgenomen beleidsontwikkelingen en activiteiten. Aangegeven dient te worden of dit een reëel alternatief is. Is dit niet het geval dan dient het nulalternatief als referentiesituatie voor de vergelijking met de voorgenomen activiteit en de alternatieven. De volgende ontwikkelingen verdienen daarbij de aandacht:

- de ontwikkeling van andere bedrijventerreinen;
- bestaande en verwachte plannen voor aan te leggen infrastructuur;
- ontwikkelingen in de woningbouw.

5. **BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU**

De bestaande toestand en de autonome ontwikkeling van het milieu dienen te worden beschreven ten behoeve van de vergelijking met de voorspelde gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling dient te worden uitgegaan van de referentiesituatie, zoals beschreven onder § 4.4.

Uitgangspunt voor deze beschrijving is het studiegebied, dat kan worden beschouwd als de locatie en de aangrenzende gebieden die door de voorgenomen activiteit of alternatieven kunnen worden beïnvloed. Hieronder dient tevens te worden verstaan gebieden die gebruikt gaan worden voor een eventuele (light) railverbinding en gebieden die beïnvloed worden door verandering in verkeers- en vervoerstromen¹². Als basis voor de beschrijving van de huidige toestand en de autonome ontwikkeling dient de huidige mobiliteit in het studiegebied te worden beschreven aan de hand van de modal split.

In het algemeen kan worden gesteld, dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de redelijkerwijs te verwachten reikwijdte van de effecten. Per milieu-aspect (bodem, water, lucht, klimaat, fauna, flora, landschap et cetera) kan de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen en (deels) buiten het plangebied liggen. Het plangebied dat deel uitmaakt van het studiegebied, is het gebied waarin de voorgenomen activiteit of de alternatieven zullen plaatsvinden.

De aanwezigheid van bijzondere, gevoelige objecten (zie § 4.1) in het studiegebied verdienen in de beschouwingen bijzondere aandacht¹³.

Het is van belang het kaartmateriaal bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu te presenteren op een (afhankelijk van het beschouwde aspect) voldoende gedetailleerde schaal. Een duidelijke begrenzing is daarbij belangrijk.

12 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1 en 11.

13 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 11.

In het MER dient aandacht geschonken te worden op de volgende aspecten van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in het studiegebied:

5.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater

- geomorfologische gesteldheid en bodemgesteldheid;
- geohydrologische gesteldheid, met name aandacht voor grondwaterstanden, grondwaterkwaliteit in relatie tot de natuurlijke grondwatersamenstelling, (bronnen van) bodemverontreiniging en/of grondwaterverontreiniging, grondwaterstromingspatronen, zowel in horizontale als verticale zin, mede onder invloed van menselijke ingrepen¹⁴;
- oppervlaktewaterhuishouding van de locatie en de naaste omgeving;
- de kwaliteit van het oppervlaktewater;
- bodemkwaliteit en bodemgebruik.

5.2 Geluid en lucht

- beschrijving van het geluidsniveau in het studiegebied, uitgedrukt in etmaalwaarden, zowel per bron als in de vorm van een gecumuleerde waarde. De cumulatie moet conform het gestelde in artikel 157 Wgh worden uitgevoerd. Aangegeven dient te worden welke van de bronnen de belangrijkste veroorzaker is;
- beschrijving van de luchtkwaliteit als gevolg van verkeer en industriële activiteit.

5.3 Ecologie, landschap en cultuurhistorie

- de ligging van natuurgebieden en de (bijzondere) waarden, waaraan zij hun status ontleen; de aanwezigheid van 'rode-lijst' soorten¹⁵;
- de betekenis van het gebied voor de ecologische infrastructuur;
- visueel-ruimtelijke kenmerken;
- aanwezigheid van cultuurhistorische of archeologisch waardevolle objecten¹⁶.

14 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 13.

15 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1, 5, 6, 8 en 9.

16 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 14.

6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

6.1 Algemeen

Zowel positieve als negatieve gevolgen voor het milieu dienen in het MER voor de aanleg- en inrichtingsfase en de exploitatiefase aangegeven te worden.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat deze tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. Daarom moet worden aangegeven op welke termijn de beschreven effecten te verwachten zijn en hoe lang de effecten waarneembaar zijn.

Aangegeven moet worden in welke mate sprake is van synergisme en cumulatie van effecten¹⁷].

De effecten voor gevoelige gebieden verdienen bijzondere aandacht¹⁸].

Het MER dient aan te geven, welke voorspellingsmethoden zijn gebruikt om milieu-effecten te bepalen en welke betrouwbaarheid gegevens en methoden hebben. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten dient behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtste denkbare situatie te worden beschreven.

Als basis voor de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient de ontwikkeling van de mobiliteit bij de diverse alternatieven beschreven te worden aan de hand van de veranderingen in de modal split.

6.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER dient aandacht te besteden aan de effecten ten aanzien van:

- opbouw, samenstelling en kwaliteit van de bodem;
- grondwaterstromingen en -standen, kwaliteit en kwantiteit van het grondwater, invloed op huidige en toekomstige onttrekkingen;
- de waterhuishoudkundige situatie¹⁹] en het oppervlaktewater;
- bodemverontreiniging en de verspreiding daarvan.

6.3 Geluid

Bij dit deelaspect kan een onderscheid gemaakt worden in enerzijds geluidbelasting van de omgeving door de toekomstige geluidbronnen en verkeersbewegingen op de locatie en anderzijds geluidbelasting ten gevolge van het verkeer op de toe- en afvoerwegen van het terrein in het studiegebied en op eventuele spoorwegaansluitingen. Langs de mogelijke tracé's voor een (light) railverbinding

17 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 5 en 6.

18 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 11.

19 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 5.

ding dient de 50dB(A)-geluidcontour te worden aangegeven. Het is van belang hierbij aandacht te besteden aan geluidimmissies in woon-, natuur- en recreatiegebieden en op andere geluid- en trillingsgevoelige bestemmingen²⁰]. Voor de verschillende alternatieven en varianten dienen de geluidniveaus in etmaalwaarden te worden vastgesteld.

6.4 Luchtkwaliteit en klimaat

Het MER dient een beeld te geven van de veranderingen in de luchtkwaliteit als gevolg van de activiteiten op het bedrijventerrein en van de te verwachten extra verkeersbewegingen als gevolg van de aanleg en het gebruik van het bedrijventerrein.

Indien mogelijk zal aandacht besteed kunnen worden aan luchtverontreiniging in calamiteuze situaties.

Voorzover relevant voor de besluitvorming zal aandacht besteed dienen te worden aan de klimatologische effecten.

6.5 Ecologie, landschap en cultuurhistorie

Het MER dient in te gaan op:

- de effecten op bestaande natuur en de ontwikkeling van potentiële natuur, inclusief ecologische verbindingszones²¹];
- de visueel landschappelijke invloed van het ontwerp door middel van aanzichtstekeningen of fotomontages;
- de effecten op bestaande cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle objecten;
- de effecten van de voorziene compensatie (kwalitatief).

6.6 Overige milieu-aspecten

Het MER dient aandacht te besteden aan de gevolgen van het voornemen op de (externe) veiligheid. Daarbij dient rekening gehouden te worden met zowel veiligheidsaspecten in het plangebied als met de gevolgen van het transport van gevaarlijke stoffen van en naar het bedrijventerrein²²].

Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan de verandering in verkeersveiligheid op de aan- en afvoerwegen van het bedrijventerrein.

Voorts dient aandacht besteed te worden aan de hinder (toename verkeer, en luchtmissies) voor in de nabijheid gelegen woonwijken en eventuele toekomstige woonwijken.

20 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 6.

21 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1, 5, 6, 8 en 9.

22 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 10.

Aangegeven dient te worden in hoeverre de aanleg en invulling van het bedrijventerrein zal leiden tot een behoefte aan woonruimte voor niet reeds in de regio woonachtige werknemers. Is dit het geval, dan dient te worden aangegeven hoe en waar in deze woonruimte zal worden voorzien.

7. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

De milieu-aspecten van het voornemen en de alternatieven moeten met elkaar worden vergeleken, met als referentiekader de bestaande milieutoestand en de autonome milieu-ontwikkeling. Hierbij dienen ook normen en streefwaarden van het natuur- en milieubeleid te worden beschouwd (zoals genoemd in hoofdstuk 2 van dit advies).

Presentatie van de milieugevolgen van de verschillende aspecten van de onderscheiden alternatieven in een tabel biedt een goede basis voor een onderlinge vergelijking van de alternatieven.

De Commissie beveelt aan om de alternatieven ten aanzien van geluidsaspecten te vergelijken op basis van de gehinderden score en eventueel het aantal m² terreinoppervlak per contour.

Overige aandachtspunten bij dit onderdeel van het op te stellen MER kunnen zijn:

- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect;
- een beschouwing van de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en het belang daarvan voor de verschillende betrokken partijen;
- de mate waarin de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven zijn doel kan verwezenlijken.

8. LEEMTEN IN KENNIS, EVALUATIE ACHTERAF

In het MER dient te worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd en waardoor dit wordt veroorzaakt. De betekenis van deze leemten voor de besluitvorming moet worden aangegeven.

Daarnaast dienen te worden vermeld:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens (bijvoorbeeld inventarisaties en karteringen);
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden;
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.

Op grond van de Nederlandse wetgeving dient het bevoegd gezag bij het besluit over het bestemmingsplan een evaluatieprogramma op te stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken.

In het MER kan reeds in concept een dergelijk evaluatieprogramma worden opgezet. Hierbij kunnen de vastgestelde leemten in kennis en informatie betrokken worden. De monitoring van milieu-effecten dient onderdeel uit te maken van het evaluatieprogramma.

Deze monitoring is des te meer van belang gezien de onzekerheden over de feitelijke milieu-effecten in afhankelijkheid van de feitelijke vestiging van de bedrijven. De Commissie beveelt aan voor de start van de tweede fase en derde fase van de realisatie een tussenevaluatie op basis van deze monitoring uit te voeren, opdat zonodig aanvullende maatregelen kunnen worden getroffen.

9. **SAMENVATTING EN PRESENTATIE**

De **samenvatting** van het MER dient de belangrijkste elementen van het rapport te presenteren, te weten:

- motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- keuze en motivering van de alternatieven, waaronder het meest milieuvriendelijke alternatief;
- beschrijving van de uitgangssituatie van het milieu;
- beschrijving van de voorspelde effecten van de verschillende alternatieven;
- een vergelijkende beoordeling van de alternatieven tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het natuur- en milieubeleid.

Overzichtstabellen kunnen zinvol zijn om informatie daarin gecompriëerd weer te geven.

De samenvatting dient zelfstandig leesbaar te zijn, voor een algemeen publiek begrijpelijk te zijn en een goede afspiegeling te vormen van de inhoud van het MER.

Voor de overige **presentatie** wordt volgende aanbevolen;

- het MER beknopt te houden;
- keuze-elementen, die van belang zijn geweest bij het opstellen van het MER duidelijk gemotiveerd naar voren te brengen;
- eventuele afwijkingen van de richtlijnen te motiveren;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen;
- een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst in het MER op te nemen.

De Commissie vraagt aandacht voor een duidelijke topografische ondergrond, waarop alle gebruikte namen zijn terug te vinden.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport
Grensoverschrijdend bedrijventerrein
Aken – Heerlen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 24 augustus 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gemeente Heerlen

postbus 1
6400 AA heerlen
telefoon [045] 60 50 40
telefax [045] 60 44 90

Aan de commissie voor de Milieu-effectrapportage

Postbus 2345

3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	25 AUG. 1994
nummer :	1137-94
dossier :	625-01
kopie naar :	- Sc-pres-bpnl

uw kenmerk

--

behandeld door dienst
stadsontwikkeling

onderwerp

adviesaanvraag inzake richtlijnen voor de M.E.R. ten behoeve van
een grensoverschrijdend bedrijventerrein

ons kenmerk
21.21/4273

afdeling
E.R.O./plan/beleidsvorming

bijlage(n)

--

doorkiesnummer
604273

heerlen

24 augustus 1994

verz.: 24 AUG. 1994

Op 6 juni 1994 hebben wij van het Samenwerkingsverband van de gemeenten Aken en Heerlen een startnotitie milieu-effect-rapportage ontvangen betreffende het ontwikkelen van een bedrijventerrein.

Dit voornemen is naar formeel Nederlands recht niet MER-plichtig; in Duitsland is dat wel het geval (UVP). Om hierin samenhang te brengen is door het Samenwerkingsverband van de gemeenten Aken en Heerlen besloten dat de milieu-effectrapportage naar Nederlands recht op vrijwillige basis wordt uitgevoerd, waarbij de in de Wet Milieubeheer vastgelegde procedure wordt gevolgd. Korte tijdshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde brief van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer d.d. 23 maart 1994.

Het MER zal dienen voor de onderbouwing van de, ten behoeve van de voorgenomen activiteiten noodzakelijke, herziening van het bestemmingsplan, dat op grond van de bepalingen van de Wet Ruimtelijke Ordening moet worden vastgesteld door de gemeenteraad.

Het initiatief is, overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 7 "milieu-effectrapportage" bekend gemaakt.

Met verwijzing naar artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer verzoeken wij u advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Uw advies zien wij graag binnen negen weken na publikatie van de openbare kennisgeving voor 24 november 1994 tegemoet.

behandeld door
M. Mastenbroek

ING Bank heerlen 67 28 14 471
postgiro 1033750

Gemeente Heerlen

- 2 -

Aan de commissie voor de Milieu-effectrapportage
3500 GH UTRECHT

De tekst van de kennisgeving in enkelvoud, de startnotitie in vijfvoud en het programma van eisen grensoverschrijdend bedrijventerrein hebben wij als bijlagen bijgevoegd. Tevens is bijgevoegd een onderzoek van Tonnaer Hertoghs & Seerden naar de juridische afstemmingsmogelijkheden van milieu- en ruimtelijke procedure grens overschrijdend bedrijventerrein.

Burgemeester en wethouders van Heerlen,
de secretaris, de burgemeester,
voor deze,
de directeur van de dienst
stadsontwikkeling

J.G.L. Heiligers

K.A.H. Wolters

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in de "Zuidlimburger; weekkrant voor Kerkrade/Eygelshoven/Simpelveld/Bocholtz" d.d. 24 augustus 1994

Startnotitie milieu-effectrapportage grensoverschrijdend bedrijventerrein

Burgemeester en wethouders van de gemeente Heerlen maken het volgende bekend. Door het Samenwerkingsverband van de gemeenten Aken en Heerlen is op 6 juni 1994 een startnotitie milieu-effectrapportage (MER) grensoverschrijdend bedrijventerrein Aken-Heerlen ingediend. Dit voornemen is naar inkomend Nederlands recht niet MER-plichtig; in Duitsland is dat wel het geval (UVF). Om hierin samentuning te brengen is door het Samenwerkingsverband van de gemeenten Aken en Heerlen besloten dat de milieu-effectrapportage naar Nederlands recht op vrijwillige basis wordt uitgevoerd, waarbij de in de Wet Milieubeheer vastgelegde procedure wordt gevolgd. De indiening van de startnotitie is een eerste stap in de procedure die moet leiden tot het opstellen van een milieu-effectrapport in verband met het ontwikkelen van een nieuw bedrijventerrein. Het bedrijventerrein is gesitueerd in het gebied Langveld, ten zuiden van Heerlen en ten noorden van Aken, nabij de grensovergang Bocholtz. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 100 hectare, waarvan 40 ha. op Heerlens grondgebied en 60 ha. op Akeps grondgebied.

Het milieu-effectrapport is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteiten voor het milieu zichtbaar te maken. Het milieu-effectrapport zal moeten dienen voor de onderhouwing van de, ten behoeve van de voorgenomen activiteiten noodzakelijke, herziening van het bestemmingsplan, dat op grond van de bepalingen van de Wet Ruimtelijke Ordening moet worden vastgesteld door de gemeenteraad. In de genoemde startnotitie is aangegeven wat de plannen van de initiatiefnemer, het Samenwerkingsverband van de gemeenten Aken en Heerlen, in grote lijnen inhouden.

Naar aanleiding van deze startnotitie moeten door de raad van Heerlen richtlijnen worden vastgesteld. In deze richtlijnen wordt aangegeven wat het op te stellen milieu-effectrapport ten minste zal moeten inhouden. Overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 7 "milieu-effectrapportage" stellen wij hierbij een ieder in de gelegenheid opmerkingen te maken over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

De startnotitie alsmede achterliggende informatie over de milieu-effectrapportage liggen met ingang van 24 augustus 1994 tot 21 september 1994 op werkdagen van 9.00 tot 14.00 uur voor een ieder ter inzage in het Stadskantoor van de gemeente Heerlen, Geleenstraat 25 (4de verdieping, kamer 421), Heerlen. Daarnaast liggen de stukken gedurende genoemde termijn ter inzage in het gemeentelijk informatiecentrum, Raadhuisklein 20,

iedere werkdag van 9.30 tot 17.15 uur. Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij dhr. M. Mastenbroek van de dienst Stadsontwikkeling, tel. 045-604273. Bovendien ligt de startnotitie alsmede achterliggend informatie-materiaal ter inzage op de volgende adressen:

- gemeentehuis van de gemeente Simpelveld, Markt 1;
- Stadt Aachen, Planungsamt, Verwallungsggebäude am Marschierlor, Lagerhausstraße 20, 4de verdieping, kamer 427;
- Bezirksamt Aachen-Laurensberg, Rathausstraße 12, kamer 7;
- Bezirksamt Aachen-Richterich, Roermonder Straße 559, kamer 4.

De gemeente Heerlen zal op 7 september a.s. een informatie-avond houden specifiek over de Milieu-effectrapportage. Op 5 september a.s. zal met name voor de inwoners van Simpelveld, Horbach, Velschau/Richterich een algemene informatie-avond gehouden worden over het grensoverschrijdend bedrijventerrein. Tijdens deze algemene informatie-avond, welke zal worden gehouden op maandag 5 september a.s., om 19.00 uur in café-restaurant Baneheide Nyswilleweg 5 te Bocholtz, zal zowel informatie over het project als over de milieu-effectrapportage versprekt worden.

Het doel van een MER-informatie-avond te Heerlen is dat geïnteresseerden respectievelijk insprekers nadere inlichtingen en toelichtingen dan wel inspraak inzake de op te stellen richtlijnen verkrijgen.

De officiële MER-informatieavond vindt plaats op 7 september 1994, om 19.30 uur in de aula van de Thermen, Coriolavallustraat 9, Heerlen. Een ieder wordt hierbij uitgenodigd opmerkingen te maken over de op te stellen richtlijnen, zodat alle belangen van zowel Nederlandse als Duitse insprekers in een zo vroeg mogelijk stadium in de overwegingen betrokken kunnen worden.

Eventuele reacties kunnen gedurende genoemde termijn (24 augustus tot 21 september 1994) schriftelijk worden ingediend bij het gemeentebestuur van Heerlen, Postbus 1, 6400 AA Heerlen, onder vermelding van 'startnotitie MER grensoverschrijdend bedrijventerrein'.

Er wordt op gewezen dat in deze fase van de procedure slechts opmerkingen kunnen worden gemaakt over het geven van richtlijnen ten behoeve van het opstellen van het milieu-effectrapport. Bezwaren met betrekking tot de voorgenomen activiteit kunnen nog niet worden ingediend.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Samenwerkingsverband van de gemeenten Heerlen en Aken

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Heerlen

Besluit: vrijwillige m.e.r.

Categorie Besluit m.e.r.: n.v.t.

Activiteit: realiseren van een grensoverschrijdend bedrijventerrein in het Nederland-Duitse grensgebied Langeveld

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 24 augustus 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 15 november 1994

Bijzonderheden:

geen

Samenstelling van de werkgroep:

dr. C.W. Backes

ir. S.M. Bodmer-Sluis

ir. B.N. de Koning

ir. E.A.J. Luiten

ir. F.J. Schuurman

mr. A.A.M.F. Staatsen (voorzitter)

Op het gebied van de actuele inhoudseisen die aan een MER voor een bestemmingsplan in Duitsland gesteld moeten worden stond dr. W. Haneklaus de werkgroep bij in haar advisering.

Secretaris van de werkgroep:

ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940831	Naturschutzbund Deutschland Aachen	Aachen	940926
2.	940906	PTT Telecom	Amersfoort	940926
3.	940909	Waterschap Roer en Overmaas	Sittard	940926
3a.	941003	Waterschap Roer en Overmaas	Sittard	941020
4.	940916	Stichting Rechtsbijstand namens de heer J.C.L.M. Senden	Heerlen	940926
5.	940919	Stichting Milieufederatie Limburg	Bemelen	940926
6.	940918	Aktiegroep Industrierrein Langveld	Bocholtz	940926
7.	940920	Hoofdingenieur-directeur Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Limburg	Maastricht	940926
7a.	940922	Hoofdingenieur-directeur Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Limburg	Maastricht	941020
8.	940919	Stichting Dassenwerkgroep Limburg	Margraten	940926
9.	940920	Vereniging Das & Boom	Beek-Ubber- gen	940926
10.	940920	Platform Natuur & Milieu Heerlen	Heerlen	940926
11.	940920	Burgemeester & Wethouders van de gemeente Simpelveld	Simpelveld	940926
12.	940921	Vervoerregio Zuid-Limburg	Maastricht	940926
13.	940921	Zuiveringschap Limburg	Roermond	940926
14.	940920	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	940926
15.	941011	Directeur Landbouw, Natuurbeheer en Openlucht recreatie in de provincie Limburg	Roermond	941020
16.	940907	Verslag van de officiële informatie- bijeenkomst	Heerlen	940926